

Z obsahu:

- *Otázka*
- *Jste nemocní a máte padáka? (2)*
- *Jste nemocní a máte padáka? (3)*
- *Vyplatí se vám dobrovolné sociální pojištění?*
- *Zažili jsme...*
- *ROSKA-Brno-město*
- *Spolková činnost*
- *O nás*

Otázka

Jaká je platnost poukazu na vyšetření a ošetření? V době, kdy mi lékař vystavil poukaz na rehabilitaci, mě bolela záda tak, že jsem na ni chodit nemohla, a teď prý už není platný.

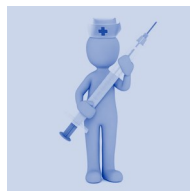
Odpověď

Rehabilitace, resp. fyzioterapeutická a ergoterapeutická péče se předepisuje na formulář nazvaný **Poukaz na vyšetření/ošetření FT** a ten má **platnost 7 dní od vystavení**. Lékař vás na tuto skutečnost měl raději upozornit, ale když se na poukaz pozorně podíváte, tak na něm informaci o sedmidenní platnosti najdete. To, že má poukaz sedmidenní platnost, neznamená nutně, že pacient má hned chodit rehabilitovat. Je běžné, že vás na příslušném odborném pracovišti objednájí s nějakým odstupem nebo v termínu podle vaší dohody. Poukaz je jen třeba do 7 dnů uplatnit. V praxi některá pracoviště fyzioterapie akceptují i "prošlý" poukaz vzhledem k tomu, že pacient se může objednat po telefonu a poukaz odevzdá až při své první fyzické návštěvě v předem dohodnutém termínu. V dané situaci ale budete muset svého lékaře informovat, že jste rehabilitaci neabsolvovala, a požádat ho, zda vám – na základě posouzení vašeho aktuálního zdravotního stavu – vystaví poukaz nový.

Omezenou platnost mají i další dva formuláře na vyšetření/ošetření, a to **poukaz na ošetřovatelskou a rehabilitační péči (ORP)** a **poukaz na domácí péči (DP)**. Na nich lékař vyplňuje **přesný údaj, do kdy poukaz platí** (Platnost poukazu do...). V tomto případě je časové omezení nutno skutečně dodržet, protože péči poskytnutou po vypršení platnosti by už pojišťovna nemohla uhradit. Například u domácí péče nemá doba od data vystavení poukazu do vyplněného data platnosti překročit 3 měsíce. Pak je třeba znovu zhodnotit stav pacienta a případně předepsat poukaz nový.

Zbývající dva poukazy na vyšetření/ošetření, s nimiž se jako pacient můžete setkat, nesou označení K a Z. **Poukaz na vyšetření/ošetření K** je určen k vyžádání konziliárního vyšetření, vyšetření či ošetření specialistou a k doporučení převzetí do péče. Vystaví vám ho např. praktický lékař, pokud vás posílá k odbornému lékaři, ale i odborný lékař, který vás odesílá k jinému specialistovi. A byť není stanovena obecná povinnost mít vždy doporučení od svého praktického lékaře, odborní lékaři ho ve většině případů vyžadují. **Poukaz na vyšetření/ošetření Z** po vás určitě vždy chtít budou, protože je určen k vyžádání vyšetření rentgenem, ultrazvukem, magnetickou rezonancí, metodami nukleární medicíny apod. U obou těchto poukazů sice **není stanovena jejich platnost**, ale samozřejmě se předpokládá, že lékařem předepsané vyšetření absolvujete co nejdříve.

Mgr. Oldřich Tichý
vedoucí tiskového oddělení
a tiskový mluvčí

Stanovení vzniku invalidity – typický problém, kde se ale daří chyby napravit

Chybné stanovení data vzniku invalidity ovlivňuje nejen výši invalidního důchodu, ale může být zásadní i pro přiznání invalidního důchodu vůbec. Naštěstí se veřejná ochránkyně práv dlouhodobě daří nedostatky v této oblasti opravovat a zajistit tak lidem, na co mají právo.

Posouzení zdravotního stavu vycházející z neúplných podkladů, nedostatečné odůvodnění posudku a zejména stanoveného data vzniku invalidity, to jsou typické problémy, s nimiž se veřejná ochránkyně práv opakovaně setkává. Dokládají to i dva případy, které úspěšně ukončila v uplynulém měsíci. V obou došlo k zásahu do práva na přiměřené sociální zabezpečení při nezpůsobilosti k práci. V jednom případě stěžovateli v důsledku chyby orgánu sociálního zabezpečení vůbec nebyl vyplácen invalidní důchod, přestože na něj měl nárok, ve druhém mělo špatně stanovené datum vzniku invalidity negativní vliv na výši invalidního důchodu.

Ročně obdrží ochránkyně okolo dvou set podnětů týkajících se invalidních důchodů. Každý desátý končí zjištěním pochybení na straně orgánu sociálního zabezpečení.

Opomenutí trvajících invalidit

Na ochránkyni se obrátil muž z Královéhradeckého kraje s žádostí o pomoc v těžké sociální situaci. Před lety vážně onemocněl a nemoc i léčba měly trvalé následky. Od roku 2003 byl kvůli svému stavu uznán plně invalidním, ale protože nesplnil potřebnou dobu pěti let důchodového pojištění z posledních deseti let před vznikem invalidity, nemohl mu být invalidní důchod přiznán. Musel tak žít pouze ze sociálních dávek.

Od 1. 1. 2010 došlo ke změně zákona a rozšířily se podmínky pro přiznávání invalidního důchodu. Nově na něj mají nárok lidé, kteří jsou ke dni vzniku invalidity starší 38 let a v období 20 let před vznikem invalidity získali dobu 10 let důchodového pojištění. Stěžovatel proto o invalidní důchod znovu požádal, v únoru 2010 byla provedena lékařská prohlídka a ke dni jejího konání byl uznán invalidním ve III. stupni. Podmínku získání potřebné doby pojištění pro přiznání invalidního důchodu (v jeho případě 10 let důchodového pojištění z doby 1990 – 2010) však opět nesplnil, takže mu nebyl přiznán.

Veřejná ochránkyně práv se seznámila s podklady a konstatovala, že se ČSSZ dopustila v roce 2010 pochybení spočívajícího v neúplnosti a nepřesvědčivosti posudku o invaliditě. Posudkový lékař neuvedl, proč za datum vzniku invalidity III. stupně stanovil den konání lékařské prohlídky v roce 2010, když ze spisové dokumentace jasně vyplývá, že onemocnění stěžovatele způsobující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav vzniklo mnohem dříve (v roce 2003). Nevypořádal se také se skutečností, že plná invalidita stěžovatele nebyla nikdy oduznána (trvala nepřetržitě od roku 2003). V roce 2010 tak invalidita nemohla nově vzniknout, ale šlo o její pokračování, pouze pod novým označením (plná invalidita se od 1. 1. 2010 změnila na invaliditu III. stupně). Pokud by byl vznik invalidity správně stanoven k roku 2003, stěžovatel by podmínky pro nárok na invalidní důchod splnil (v roce 2003 byl starší 38 let a v letech 1983 – 2003 získal 10 let důchodového pojištění). Od účinnosti zákona, tj. od 1. 1. 2010 by tak mohl invalidní důchod dostávat.

ČSSZ pochybení uznala, novým rozhodnutím potvrdila datum vzniku invalidity III. stupně v roce 2003. Následně stěžovateli přiznala a zpětně doplatila invalidní důchod od 1. 1. 2010.

Nedostatečné posouzení zdravotního stavu

Stěžovatelka z Jihomoravského kraje měla přiznaný invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ve výši jen něco málo přes tři tisíce korun, tedy méně než je životní minimum. Požádala proto ochránkyni o přezkoumání přiznaného důchodu. Ve svém podnětu popsala, že k prvnímu náporu psychické nemoci, která je příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, došlo v roce 2003. Několik let se snažila vše zvládnout, dokončila studium a začala pracovat. O invalidní důchod požádala až v roce 2010. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno na srpen 2010 a k tomuto datu jí byl přiznán invalidní důchod.

Ochránkyně vyhodnotila posudek o invaliditě za neúplný a nepřesvědčivý. Nevycházel podle ní z úplně zjištěného skutkového stavu. Ochránkyně zjistila, že orgán sociálního zabezpečení neměl k dispozici dostatečnou podkladovou dokumentaci pro objektivní posouzení zdravotního stavu stěžovatelky. Ani na základě podkladů od stěžovatelky správní orgán nedošetřil relevantní dokumentaci. Podle ochránkyně si měl správní orgán od ošetřujícího lékaře vyžádat psychiatrickou dokumentaci stěžovatelky a zaměřit se na nálezy z období před rokem 2010. Z nich totiž vyplývá, že zdravotní postižení, pro něž je stěžovatelka invalidní ve III. stupni, jí bylo diagnostikováno už v roce 2007, příznaky se pak objevily ještě podstatně dříve.

Na základě šetření ochránkyně vydala ČSSZ nové rozhodnutí, kterým stěžovatelce přiznala invalidní důchod už od roku 2007 (nejprve ve II., později ve III. stupni).

Zdroj: <http://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2017/stanoveni-vzniku-invalidity-typicky-problem-kde-se-ale-dari-chyby-napravit/>

Jste nemocní a máte padáka? (2)

14.03.2017, Finance.cz, Martin Ježek

Stát se to může. Onemocníte a ještě jste dostali padáka. Co udělat? Záleží přesně na tom, kdy vaše pracovní neschopnost začala. Dnes nabízíme poslední varianty čtyř situací.

Pokračování článku [Jste nemocní a máte padáka? \(1\)](#)

Nemoc v ochranné lhůtě po ukončení zaměstnání

Varianta 3: Bývalý zaměstnanec onemocní 5 dnů po ukončení pracovního poměru. Na úřadu práce se dosud neregistroval.

Vzhledem k tomu, že nemoc nastala již po ukončení pracovního poměru, nemá zaměstnanec nárok na náhradu mzdy od bývalého zaměstnavatele. Protože ale onemocněl v ochranné lhůtě 7 dní, může přes zaměstnavatele uplatňovat nárok na nemocenskou, kterou mu od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti začne vyplácet správa sociálního zabezpečení.

V tomto případě opět nastává problém se zdravotním pojištěním. Protože se ihned po ukončení zaměstnání nepřihlásil do evidence uchazečů o zaměstnání, musí zdravotní pojištění hradit sám. „Zdravotní pojištění musí zaplatit za dobu od skončení pracovního poměru až do 15. dne pracovní neschopnosti. Takže nejen prvních 14 dní nemoci, ale i za ty dny, které promeškal, aniž by se zašel registrovat na úřad práce,“ komentuje situaci právník Jan Malihorský.

Onemocní-li bývalý zaměstnanec po uplynutí ochranné lhůty, ztrácí nárok na nemocenskou. Pokud by do doby nemoci nebyl registrovaný na úřadu práce, měl by si registraci okamžitě vyřídit. „Vzhledem k tomu, že nemá

nárok na nemocenskou, může mu být poskytována podpora v nezaměstnanosti - pokud na ni má nárok, přičemž neschopenku donese na úřad práce, který následně omluví dočasné neplnění povinností uchazeče o zaměstnání," vysvětluje Jan Malihorský.

Nemoc po registraci na úřadu práce

Varianta 4: Člověk se ihned po ukončení pracovního poměru zaregistruje na úřadu práce. Pobírá podporu v nezaměstnanosti. Po několika dnech onemocní.

V případě, že člověk onemocní ještě v ochranné lhůtě, má nárok na nemocenskou. Po dobu pobírání nemocenské se přeruší poskytování podpory v nezaměstnanosti. V jejím čerpání může nezaměstnaný pokračovat ihned poté, co mu přestane být vyplácena nemocenská.

Pokud však člověk onemocní po ochranné lhůtě, bude zajištěn jen podporou v nezaměstnanosti i po dobu pracovní neschopnosti, přičemž neschopenka mu slouží jako omluvenka před úřadem práce. Po dobu nemoci nemusí člověk chodit na úřad práce a aktivně hledat zaměstnání.

Vzhledem k tomu, že se nezaměstnaný řádně zaregistroval do evidence uchazečů o zaměstnání, nebude mít problémy se zdravotním pojištěním – hradit ho za něj bude stát.

Nezapomeňte...

1. Prvních 14 kalendářních dnů nemoci vám vyplácí zaměstnavatel náhradu mzdy, až od 15. dne dostanete nemocenskou od správy sociálního zabezpečení.
2. Onemocníte-li v ochranné lhůtě (maximálně 7 dnů po ukončení pracovního poměru), máte nárok na nemocenskou. Po uplynutí ochranné lhůty nárok ztrácíte.
3. Pokud se po ukončení pracovního poměru nenahlásíte na úřadu práce, budete si muset sami hradit zdravotní pojištění.

Jste nemocní a máte padáka? (3)

16.03.2017, Finance.cz, Martin Ježek

Ve třetím pokračování o nelehké situaci, kdy jste nemocní a dostali jste vyhazov, se zaměříme na několik dobrých rad a taky vás budeme odrazovat od toho, abyste na marodce svévolně opouštěli domov. Nemusí se to totiž vyplatit.

Od chvíle, kdy se změnil systém pro **vyplácení nemocenské**, vznikl nový obor podnikání. Zaměstnavatelům přicházejí nabídky od **fírem, specializujících se na kontrolu nemocných pro jiné společnosti**. Podle průzkumů už fungují desítky takových agentur. Na novou službu se zaměřují zejména někteří soukromí detektivové, bezpečnostní agentury, personální agentury či studenti vyšších ročníků právnických fakult. V mnoha případech došlo pouze k založení dceřině společnosti nebo rozšíření působnosti stávajících fírem, vznikají ale i zcela nové subjekty.

Rychlejší a efektivnější

Novela zákona přenesla proplácení čtvrtého až čtrnáctého dne nemoci na zaměstnavatele. Stát ji proplácí až od patnáctého dne. Firmám však novou povinnost kompenzoval jednak snížením odvodů na nemocenské pojištění, jednak rozšířením jejich pravomocí. Vedle správy sociálního zabezpečení mohou dodržování léčebného režimu nově kontrolovat sami zaměstnavatelé. Anebo si k tomu mohou najmout firmu. Právě specializované agentury v propagačních materiálech uvádějí, že jsou rychlejší a při odhalování simulantů efektivnější, než když zaměstnavatel spoléhá na bezplatnou kontrolu prováděnou státními úředníky.

Do sta zaměstnanců

Nabídek agentur využívají převážně menší firmy s deseti až sto zaměstnanci. Pro desítky fírem už pracuje také společnost, nabízející službu na atraktivní doménu **kontroly-nemocnych.cz**.

Klienti si můžou vybrat v zásadě ze dvou způsobů účtování.

„U malých fírem probíhají kontroly spíše jednorázově a účtujeme je podle jednotlivých úkonů. U středních a velkých fírem je výhodnější uzavřít smlouvu s paušálním poplatkem. Ten se počítá individuálně podle počtu zaměstnanců, poboček a podobně," říká ředitel společnosti, která se na kontroly nemocných také specializuje.

Prodloužení pracovního poměru

Pro prodloužení pracovního poměru o dobu pracovní neschopnosti je důležitá skutečnost, proč pracovní poměr zaniká. „Pokud dal zaměstnavatel zaměstnanci výpověď, tak by se pracovní poměr prodloužil jak o dobu pracovní neschopnosti, tak o tu část výpovědní doby, která nebyla vyčerpána, jelikož zaměstnanec nastoupil do pracovní neschopnosti. K prodloužení nedojde, jestliže se zaměstnanec prodloužení písemně vzdá. V ostatních případech skončení pracovního poměru, tedy pokud dal výpověď zaměstnanec, nebo podepsal pracovní poměr na dobu určitou a podobně, se nic neprodlužuje," říká právník Jan Malihorský.

Co je podpůrcí doba?

Doba, po kterou má být podle zákona o nemocenském pojištění vyplácena dávka (např. nemocenská). Podpůrcí doba nemocenského pojištění je 380 kalendářních dnů.

Co je ochranná lhůta?

Ochranná lhůta slouží k tomu, aby člověku vznikl **nárok na nemocenskou dávku i po skončení zaměstnání, tj. po skončení účasti na nemocenském pojištění**. Od 1. ledna 2008 činí délka ochranné lhůty sedm kalendářních dnů. Pouze pokud byl zaměstnanec před ukončením pracovního poměru zaměstnán po dobu kratší než sedm kalendářních dnů, činí jeho ochranná lhůta jen tolik dnů, kolik dnů byl naposled zaměstnán.

Zdroj: <http://www.finance.cz/487867-vypoved-a-pracovni-neschopnost-2/>

Začala fungovat veřejná služba

Dne 1. února 2017, nabyla účinnosti novela č. 367/2016 Sb., kterou se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Novela, jejíž původní návrh vzešel ze Senátu, finančně zvýhodní uchazeče o zaměstnání, kteří budou ochotni odpracovat alespoň 20 hodin veřejné služby měsíčně. Veřejná služba podle novely č. 367/2016 Sb. není povinná, pouze nabízí možnost, jak si zvýšit sociální dávky.

Novela č. 367/2016 Sb. se týká lidí, kteří pobírají příspěvek na živobytí déle než půl roku a přitom nevykonávají veřejnou službu ani žádné krátkodobé zaměstnání. Tito lidé nyní podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, pobírají částku jen na úrovni existenčního minima.

Novelizované znění zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, jim ale od dnešního dne umožní zvýšení této částky, pokud budou aktivní. Když uchazeč o zaměstnání odpracuje alespoň 20 hodin veřejné služby měsíčně, dostane navíc 40 % rozdílu mezi životním a existenčním minimem. Obě tyto částky jsou definované zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a pro rok 2017 činí pro jednotlivce existenční minimum 2200 korun a životní minimum 3410 korun měsíčně.

Systém veřejných prací fungoval v ČR už v roce 2012, ale tehdy ho Ústavní soud přirovnal k nucené práci a zrušil ho. V tomto předchozím systému v roce 2012 totiž platilo, že pokud nezaměstnaný veřejnou službu odmítl, přišel tím o dávky.

Nyní za nesplnění veřejné služby žádné sankce hrozit nebudou. Pokud bude mít uchazeč o zaměstnání při výkonu veřejné služby výdaje na dopravu, bude mu kompenzováno až 300 korun měsíčně. Krajské úřady práce pak budou obcím poskytovat až 1000 korun jako příspěvek na pracovní pro-

středky pro osoby, které budou vykonávat veřejnou službu.

Při přidělování veřejné služby by úřady měly brát ohled na dosažené vzdělání a profesní praxi uchazeče.

Novela č. 367/2016 Sb. také upravuje odůvodněné náklady na bydlení pro účely příspěvku na živobytí, do nichž se nově mají započítávat prokazatelně vynakládané výdaje, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Autor: Martina Vojíková

Detaily k novele platné od února 2017

Od 1. února 2017 nabyla účinnosti novela č. 367/2016 Sb., kterou se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Lidé, kteří jsou v evidenci Úřadu práce ČR a pobírají dávky v hmotné nouzi déle než půl roku, mají od února možnost zvýšit si příjem v rámci veřejné služby.

Naopak zvýšit příjem si tyto osoby nemohou prostřednictvím výkonu dobrovolnické služby výkonu dobrovolnické služby, který je definovaný zákonem č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. (Dobrovolnická služba je vykonávána bez nároku na odměnu, není vykonávána za účelem uspokojování osobních zájmů a nenahrazuje činnosti, které by jinak vykonávali osoby v pracovněprávním vztahu nebo zajišťované osobami v rámci jejich podnikání).

Dobrovolnická služba se již nepovažuje za snahu o zvýšení příjmu vlastní prací. Osoby v hmotné nouzi tudíž již nejsou bonifikovány za výkon dobrovolnické služby. Není tedy důvod, aby k organizacím s akreditovaným programem podle zákona o dobrovolnické službě byly posílány osoby v hmotné nouzi z Úřadu práce za účelem zvyšování si dávek na živobytí.

Zdroj: <http://www.hest.cz/cs-CZ/aktualne/informace-ke-zmene-zakona-o-hmotne-nouzi-a-dobrovolnicke-sluzbe>

Vyplatí se vám dobrovolné sociální pojištění?

Do konce dubna můžete ovlivnit, jestli a v jaké výši dostanete státní starobní důchod. Ukážeme si, jak se dopracovat k věcnému srovnání případů, kdy se přihlásíte, či nepřihlásíte k dobrovolnému sociálnímu pojištění.

Vladimír Kutálek

Důležité je, abyste vykonávali v minulém roce alespoň po část roku vedlejší SVČ. Pokud už víte, nebo si myslíte, že žádný státní starobní důchod nedostanete nebo nebude vůbec, nebo jste byli zaměstnanci, nebo měli hlavní SVČ po celý rok 2016, či jste měli vedlejší SVČ s větším ziskem než 64 000 Kč, nemusíte číst dál.

Otázku, jaký budu mít důchod, co mám nejlépe udělat, si kladou sami především lidé před důchodem v době, kdy ztratí práci a mají to za pár (let). Nicméně výše státního důchodu je zásadně ovlivněna od narození. Každým vašim rozhodnutím. Mějte na paměti vždy i státní důchod. Občas pouhá byrokratická nebo legislativní změna může mít pozitivní, nebo negativní vliv na výši vašeho státního důchodu v budoucnu. I nyní si můžete volit mezi pro vás ekvivalentními možnostmi, ale s velkým vlivem na budoucí důchod, zvláště pokud některé limity překročíte (především doba na ÚP, doba péče o děti), popř. kdy z hlediska výše důchodu je někdy lepší náhradní doba či příjem nepodléhající odvo-

dům na sociální pojištění než malé příjmy, částečné úvazky atd.

Jedním z okamžiků, kdy můžete ovlivnit, jestli a v jaké výši dostanete státní starobní důchod, je právě konec dubna (přesněji letos nejpozději v pondělí 1. 5. 2017). A to především, pokud jste alespoň po část roku byli osobami na tzv. vedlejší SVČ (podnikání při mateřské, rodičovské, studiu do 26 let, důchodu) nebo jste byli osobami bez příjmu podléhající sociálnímu pojištění (typicky příjem jen ve formě nájemného, kapitálových příjmů nebo bez jakýchkoliv příjmů, jako např. nepracující studenti starší 18 let, uchazeči o zaměstnání bez podpory v nezaměstnanosti i bez podpory během rekvalifikace). V tomto článku se zaměříme, jak bylo inzerováno, na osoby vykonávající vedlejší SVČ. Ostatní zájemce o dobrovolné důchodové pojištění odkážeme na webové stránky České správy sociálního zabezpečení.

To, že nemusíte platit sociální pojištění, neznamená, že za tu dobu máte náhradní dobu pojištění (lidově řečeno, že za vás „platí“ sociální pojištění stát), více v článku Vyznejte se v důchodu: Jak funguje první pilíř důchodového systému? Pozor především na tyto případy, kdy se jedná nebo částečně jedná o vyloučenou dobu, nesníží vám sice celoživotní průměrný příjem, ale tato doba se vám ani nezapočítává do doby pojištění pro přiznání starobního důchodu:

- Ukončili jste zaměstnání, jste evidováni na úřadu práce, ale nepobíráte podporu v nezaměstnanosti ani podporu během rekvalifikace. Doba na úřadu práce se započítá vždy jen z 80 % a navíc doba na úřadu práce bez podpory jen do omezené výše (1 rok do věku 55 let nebo 3 roky poté). Bez podpory jste typicky v případě, že jste evidováni příliš dlouho, ale také na začátku evidence, protože jste dostali odstupné.
- Oba rodiče neplatí sociální pojištění z důvodu péče o dítě do 4 let. Jen jeden z rodičů si bude moci uplatnit náhradní dobu pojištění při žádosti o důchod.
- Rodič pečuje o dítě nad 4 roky, nemusí platit sociální pojištění. Doba se mu nezapočítává.
- Jste zaměstnání na DPP nebo DPČ, a přitom nemusíte platit sociální pojištění. Příjem ani doba DPP nebo DPČ se vám nezapočítává.
- Jste student starší 18 let. Už nějakou dobu se doba studia vůbec nezapočítává.
- Pobíráte předdůchod z III. pilíře (DPS). Doba se vám nezapočítává.

Výše uvedené případy mohou ve vaší době pojištění udělat díry, které způsobí, že nesplníte minimální dobu pojištění pro odchod v předčasném termínu (informuje o tom ČSSZ na svých stránkách), nebo dokonce v řádném. Nelze zpětně doplatit sociální pojištění více než rok dozadu (kdysi šlo). Pokud jste si současně v minulém roce i přivydělávali při vedlejší SVČ a nedosáhli jste zisku cca 64 000 Kč, nemusíte platit sociální pojištění, ale můžete. Máte?

Platit, nebo neplatit?

Nejdříve si nechte poslat Informativní osobní list důchodového pojištění (IOLDP) a zkontrolujte, že zde máte všechny údaje, případně chybějící doby zdokladujte. Údaje zadejte do kalkulačky, zadejte dobu pojištění z IOLDP a nastavte odchod do důchodu dneska.

Kalkulačka sice spočítá pravděpodobně nesmyslnou výši důchodu, pokud vám zbývá spousta let do odchodu do důchodu, nicméně některé údaje lze brát jako orientačně správné. Na záložce „Podrobnosti k výpočtu“ si naleznete

vypočtený osobní vyměřovací základ a výpočtový základ. Současně si zjistíte, jaké byly použity redukční hranice. V našem příkladu řekněme, že první tři měsíce byla osoba zaměstnaná na dobu určitou a dalších devět měsíců byla jen vedlejší SVČ pečující o dítě spolu s druhým rodičem, nevidovala se na úřadu práce – nemohla by podnikat, ale zisk nepřekročil hranici cca 64 000 Kč. V našem příkladu řekněme, že byla překročena první redukční hranice, tedy část pracně vydělaných peněz je redukováných na 26 % a výpočtový základ bez dobrovolného pojištění (už s vyměřovacím základem za poslední tři měsíce zaměstnání v roce 2016) je 13 241 Kč.

Osobní vyměřovací základ	14 734 Kč
Výpočtový základ	13 241 Kč
Redukční hranice	Započte se
Do 12 716	100 %
Nad 12 716 do 115 600 Kč	26 %
Nad 115 600	0 %

Z přehledu si zjistíte, jakou částku po vás bude stát chtít za přihlášení k účasti na DP OSVČ v předcházejícím roce. Lze se přihlásit jen k celému roku, a to i když jste byli po část roku zaměstnání (v našem příkladu 3 měsíce).

J. Vedlejší SVČ - přihláška k účasti na DP OSVČ v roce 2016

Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2016 nedosáhl/a z výkonu vedlejší SVČ zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto přehledu

ano ne

Autor: Vladimír Kutálek
Přihláška k důchodovému pojištění.

38. Pojistné na DP	9 465,00 Kč
39. Úhrn zaplacených záloh na DP	0,00 Kč
40. Rozdíl mezi Pojistným a Úhrnem záloh (38 - 39)	9 465,00 Kč

Pro rok 2016 zaplatíte za dobrovolné pojištění minimální částku 9465 Kč, která vám zvýší roční vyměřovací základ o 32 411 Kč.

Autor: Vladimír Kutálek
Informace z Přehledu o příjmech a výdajích."

Opět využijete kalkulačku, navýšíte vyměřovací základ o výši vyměřovacího základu dobrovolného pojištění a spočítáte si novou výši výpočtového základu (např. vám to může navýšit výpočtový základ na 13 263 Kč. Pokud by jste byli např. pronajímateli po celý rok bez příjmu s odvody na sociální pojištění, může vám to výpočtový základ snížit). K rozdílu výpočtových základů, ať už kladnému, či zápornému (v našem příkladu k 22 Kč), přičtete poměrnou část 1,5 % tohoto výpočtového základu. V našem příkladu $9/12 \times 1,5 \% \times 13 263 \text{ Kč}$. Tedy pokud se přihlásíte na dobrovolné pojištění, zaplatíte 9465 Kč a za současných podmínek se vám důchod navýší přibližně o 171 Kč měsíčně.

Pokud zanedbáme inflaci (resp. pokud budeme předpokládat, že se výše důchodu bude valorizovat přibližně podobně, jako bude výše inflace), pak aby se vám vrátilo nyní

zaplacené pojistné po přiznání důchodu, musíte pobírat starobní důchod minimálně 4,6 let.

Mějte na paměti, že je spousta neznámých, jak se budou měnit podmínky a výše důchodu. Přesto lze očekávat, že zde bude vždy stále rozdíl v důchodu dle doby pojištění. A tedy naše rozhodování dle rozdílu bude stále platné. To, co bude mít zásadní vliv, je inflace. Jestli a jak budou valorizovány příslušné inflační koeficienty. Ale i to, jak je inflace počítána a jaký je rozdíl oproti vaší osobní inflaci, inflaci vašeho spotřebního koše.

Rozhodnutí je na každém

Zohledněte i to, že důchod se počítá z celých let doby pojištění. Spolu s dobou jiných dob pojištění můžete překročit další celý násobek roku pojištění a tedy ve skutečnosti si nenavýšíte důchod o $9/12 \times 1,5 \%$, ale o celých 1,5 %, nebo nepřekročíte a důchod se vám nenavýší o nic. Ale v tuto chvíli nelze říct, který z těchto případů nastane, a proto je vhodné počítat s poměrnou částí.

Může se stát, že vám těch 9 měsíců může scházet v důchodovém věku do minimální doby pojištění a nemohli byste odejít ve svém důchodovém věku, ale třeba až o těch 9 měsících později (tedy nedostanete důchod v celkové výši cca 100 000 Kč). V takových případech vás až tak navýšení v našem příkladu o 171 Kč měsíčně nezajímá. Dokonce si můžete snížit výpočtový základ za cenu získání doby pojištění, a stejně bude dávat smysl zaplatit dobrovolné pojištění.

Pokud jste měli nebo čekáváte, že budete mít nadprůměrné výdělky podléhající sociálnímu pojištění a tedy podléhající redukčním hranicím, zvláště té poslední nastavené nyní na 115 600 Kč, rozhodně zvažte dobrovolné pojištění k doplacení doby, a to i v případě snížení osobního vyměřovacího základu.

Variant je příliš mnoho, nicméně doufám, že jsem vám pomohl nějak kvantifikovat vliv rozhodnutí, jestli se dobrovolně pojistit za minulý rok do 1. 5. 2017.

Na závěr si dovoluji trochu snění. Bylo by pěkné, kdyby mi každý rok došel výpis ze státního pilíře, i kdyby jen e-mailem. Kde by bylo uvedeno, jaké doby mám evidované, jakou dobu mám celkově evidovanou, kolik mi schází splnit. Jakou penzi bych dostal zítra při přiznání invalidního důchodu prvního, druhé, třetího stupně včetně příkladů postižení, které do příslušného stupně spadají. Jaký pozůstalostní důchod získají po mě mí blízcí, jmenovitě. A pokud bych v příštím měsíci už neplnil podmínky doby pojištění pro přiznání invalidní penze, poslal by mi stát upozornění.

Zpátky do reality, nic takového nečekejte, sami si čas od času vyžádejte a zkontrolujte svůj Informativní osobní list důchodového pojištění a případně si ho dejte do pořádku. Při doplňování dob pojištění se nenechte odradit, že se to obvykle dělá při žádosti o důchod. Dvě ze čtyř škol/fakult, které jsem navštěvoval, už neexistují. A to mám stále tak 30 let do státního důchodu, kdy doklady může vzít oheň, povodeň, vytopení sousedem. Sami si odhadněte předpokládanou výši přiznaných důchodů. Pokud se vám výše penzí zdá nedostatečná, zvažte komerční pojištění a/nebo samopojištění (čti dostatečné finanční rezervy a pasivní příjmy).

Zdroj: <http://www.mesec.cz/clanky/vyplati-se-vam-dobrovolne-socialni-pojisteni-2016/>

Daňový balíček podruhé: Co se (ne)schválilo a od kdy platí?

Sněmovna znovu schválila daňový balíček. Co do něj chtěli přidat senátoři, v jakém znění bude platit a od kdy?

10.4.2017 Gabriela Hájková

Poslanci už podruhé odhlasovali daňový balíček (sněmovní tisk 873), který se do Sněmovny vrátil s pozměňovacími návrhy Senátu. Co se (ne)schválilo a od kdy by měly změny začít platit?

Zamítnuté osvobození

Senát vrátil daňový balíček s pozměňovacími návrhy, které měly zavést osvobození pozemků kolem staveb při jejich prodeji od daně z přidané hodnoty. Dani (DPH) by tak podléhal pouze pozemek, na kterém stojí stavba, na ty přílehlající platit neměla. Kromě toho chtěl Senát upřesnit definici stavebního pozemku tak, aby do ní spadaly pouze pozemky, na kterých může být na základě vydaného stavebního povolení nebo souhlasu s provedením ohlášené stavby postavena stavba, která je pevně spojena se zemí.

Na návrh ministra financí ANDREJE BABIŠE ale změna neprošla. K pozměňovacímu návrhu trochu úsměvně uvedl, že pokud ho poslanci podpoří, budou vlastně hlasovat pro obcházení daní.

Daňový balíček měl původně platit od 1. dubna. Nyní platí, že bude, až na výjimky, účinný 15 dní od jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů. Sleva na děti by však měla platit zpětně od počátku roku.

Vyšší sleva na děti

Jednou z nejvýraznějších změn je další růst daňového zvýhodnění na druhé dítě o 200 Kč měsíčně (tj. o 2400 Kč ročně) a na třetí a další dítě o 300 Kč měsíčně (tj. o 3600 Kč ročně). Sleva na jedno dítě zůstane stejná. Ze změny budou tedy profitovat jen pracující rodiče dvou a více vyživovaných dětí, se kterými bydlí ve společné domácnosti.

Sleva na druhé dítě tak měsíčně bude činit **1617 Kč** (ročně 19 404 Kč) a na třetí a další děti pak **2017 Kč** – ročně tedy 24 204 Kč.

Výše slevy dle počtu dětí	2014 (za měsíc / za rok)	2015 (za měsíc / za rok)	2016 (za měsíc / za rok)	2017 (za měsíc / za rok)
Sleva na 1. dítě	1117 Kč / 13 404 Kč	1117 Kč / 13 404 Kč	1117 Kč / 13 404 Kč	1117 Kč / 13 404 Kč
Sleva na 2. dítě	1117 Kč / 13 404 Kč	1317 Kč / 15 804 Kč	1417 Kč / 17 004 Kč	1617 Kč / 19 404 Kč
Sleva na 3. dítě	1117 Kč / 13 404 Kč	1417 Kč / 17 004 Kč	1717 Kč / 20 604 Kč	2017 Kč / 24 204 Kč

Růst slevy na dítě

Zaměstnanci si novou výši slev užijí tradičně dříve než OSVČ (tedy pravděpodobně už během letošního roku), které je budou uplatňovat až při podání daňového přiznání v následujícím roce po účinnosti změn. Zaměstnancům se

navíc letos při zúčtování daní (pokud si nebudou podávat daňové přiznání) bude dorovnávat i loňské zvýšení slevy na druhé a další dítě z počátku roku 2016, které, tak jako letos, mělo být platné už od ledna, ale nestihlo se schválit včas. Z toho plyne, že i příští rok při zúčtování daní zaměstnavatelem (nebo při podání daňového přiznání) se bude dodatečně zaměstnancům uplatňovat letošní zvýšení slevy na dítě za dobu od počátku roku do data účinnosti daňového balíčku.

Přísnější pravidla pro vznik nároku na daňový bonus

Novela plánuje kvůli zneužívání také zúžit výčet příjmů, které zakládají nárok na vznik daňového bonusu. Nárok na roční daňový bonus získáte, pokud vaše příjmy dosahují nejméně šestinásobku minimální mzdy, pro rok 2017 tedy platí částka 66 000 Kč (maximální výše ročního bonusu zůstává stejná, 60 300 Kč). Nově do těchto příjmů nebude možné zahrnout kapitálové příjmy a příjmy z pronájmu majetku. Nárok na bonus se bude řídit jen příjmy ze zaměstnání a podnikání.

Sleva na dítě a vyživovanou manželku i pro OSVČ s paušálem

Do novely se v rámci pozměňovacích návrhů dostala také možnost uplatnit slevu na dítě a vyživovanou manželku i pro OSVČ uplatňující výdajový paušál (přesněji i za situace, kdy daňový základ z podnikání či pronájmu přesahuje 50 % celkového daňového základu). Poslanci tento pozměňovací návrh (jako jeden z mála) schválili.

Výměnou za navrácení nároku na uplatnění slevy na dítě a na vyživovanou manželku se ale má využití paušálů dál omezit. Mezní příjem (a analogicky i maximální částka uplatnitelných výdajů při použití paušálu) se má snížit na polovinu. Podnikatelé s vyššími příjmy si tak budou moci paušál uplatnit jen do limitu výdajů, které vychází právě z mezního příjmu. Nově tedy má platit:

OSVČ	Výše uplatňovaného výdajového paušálu	Nová maximální částka uplatnitelných výdajů do částky
Osoby podnikající v zemědělství, lesnictví, vodním hospodářství a řemeslné výrobě	80 %	800 000 Kč
Ostatní živnostníci	60 %	600 000 Kč
Ostatní (nezávislá povolání, znalci, tlumočníci, autoři)	40 %	400 000 Kč
Osoby s příjmy z pronájmu	30 %	300 000 Kč

Výdajové paušály a pravidla pro jejich uplatnění po schválení daňového balíčku

OSVČ by si mohly uplatnit slevu na dítě nebo vyživovanou manželku už za letošní rok. Podle přechodného ustanovení si budou moci podnikatelé vybrat, zda už využijí nová pravidla, nebo si naposledy uplatní výdajové paušály podle těch původních.

Změna rozhodného okamžiku pro uplatnění slevy pro ZTP/P a invalidy

Rozhodný okamžik vzniku nároku na slevu pro držitele ZTP/P či poplatníka po přiznání invalidity se má změnit. Nově nevznikne nárok na slevu až v okamžiku vydání průkazu ZTP/P, nebo pobírání invalidity, ale už v mo-

mentě jejich přiznání. To samé pravidlo bude platit i v případě slevy na vyživovanou manželku ZTP/P a slevy na dítě ZTP/P.

Paušální daň pro více podnikatelů

Poslanci na schůzi schválili i rozšíření možností využití paušální daně pro podnikatele. Nově si paušální daň mohou nechat stanovit i podnikatelé se zaměstnanci nebo ti, kteří si privydlávají jako OSVČ k zaměstnání.

Institut nespolehlivé osoby

Novinka pro podnikatele zavádí tzv. institut nespolehlivé osoby. Tím je podnikatel, který neplní své daňové povinnosti – i jiné než ty vztahující se k placení DPH. Návrh se tedy snaží postihnout i ty podnikatele, kteří se snaží vyhnout nálepcem nespolehlivého plátce, která se ale vztahuje pouze k povinnostem vyplývajícím ze zákona o dani z přidané hodnoty (např. podezření z účasti na karuselovém podvodu). Označení nespolehlivé osoby si může vysloužit od finančního úřadu fyzická či právnická osoba, která není plátcem, ale závažně porušuje své povinnosti vztahující se ke správě daně z přidané hodnoty, vyplývající z daňového řádu.

Registr, kam se budou tyto osoby zapisovat, má sloužit podnikatelům k prověření jejich obchodních partnerů.

Více příjmů zdaňovaných srážkou

Důležitou změnou je také rozšíření příjmů, které se mají zdaňovat srážkovou daní. Nově by mělo platit, že příjem do 2500 Kč měsíčně při nepodepsaném prohlášení k dani se bude danit srážkou (15 %). Zároveň ale zůstává v platnosti limit pro odměny z dohody o provedení práce, tedy že do 10 tis. měsíčně se takový příjem opět daní srážkou.

Elektronické prohlášení k dani

Od dubna by s účinností návrhu mělo být možné podepsat prohlášení k dani také elektronicky. V té souvislosti se předpokládá vznik elektronického formuláře, jehož zveřejnění se kvůli zpoždění daňového balíčku odsunulo. Namísto toho byl tedy zveřejněn nový tiskopis prohlášení k dani, zatím ale jen papírový.

Zdroj: <http://www.mesec.cz/clanky/danovy-balicek-podruhe-co-se-ne-schvalilo-a-od-kdy-plati/?ref=strossle>

Ani vysoké příjmy nezaručují nárok na nemocenskou

06.04.2017, Finance.cz, Petr Gola

Nárok na nemocenskou není automatický, musí být splněny zákonné podmínky. Někteří občané mají nadprůměrné příjmy a přesto v případě pracovní neschopnosti neobdrží nemocenskou. Podívejme se na vybrané praktické příklady.

Při splnění zákonných podmínek náleží nemocenská od 15. dne pracovní neschopnosti. V prvních 14 dnech pracovní neschopnosti

náleží náhrada mzdy, kterou vyplácí zaměstnavatel. Náhrada mzdy však náleží až od 4. dne pracovní neschopnosti.

Kdo vyplácí nemocenskou?

Nemocenskou vyplácí místně příslušná OSSZ (Okresní správa sociálního zabezpečení) a výše nemocenské závisí na dosaženém příjmu v rozhodném období, zpravidla za předcházejících 12 kalendářních měsíců. Nárok na nemocenskou však vzniká pouze v případě, že výdělečná činnost zakládá účast na nemocenském

V praxi lze mít vysoké příjmy a platit vysokou daň z příjmu fyzických osob, ale nemocenská nemusí náležet.

Praktický příklad 1)

Paní Benešová pracuje současně pro čtyři zaměstnavatele. Pro každého na dohodu o provedení práce s měsíční odměnou 10 000 Kč. Paní Benešová má měsíční příjem 40 000 Kč, ale nemůže čerpat nemocenskou. Když je měsíční odměna z dohody o provedení práce 10 000 Kč a méně, tak se z dohody neplatí sociální pojištění a nelze čerpat ani nemocenské dávky.

Praktický příklad 2)

Živnostník Loháček má roční hrubý zisk 600 000 Kč. Pan Loháček však není účasten na dobrovolném nemocenském pojištění. OSVČ, které nejsou účastny na dobrovolném nemocenském pojištění, nemohou v případě pracovní neschopnosti pobírat nemocenskou.

Praktický příklad 3)

Paní Balážová má pravidelný měsíční příjem z pronájmu ze zděděných nemovitostí ve výši 35 000 Kč. Žádný jiný příjem paní Balážová nemá. Paní Balážová nemá v případě pracovní neschopnosti nárok na nemocenskou. Příjem z pronájmu nezakládá účast na nemocenském pojištění a neplatí se z příjmu z pronájmu sociální pojištění.

Praktický příklad 4)

Pan Kyčerka obdržel od svého zaměstnavatele výpověď. Pan Kyčerka pracoval u zaměstnavatele pět let a měl nadprůměrnou měsíční mzdu 40 000 Kč. Pan Kyčerka onemocní desátý den po skončení pracovního poměru. Pan Kyčerka nemá nárok na nemocenskou, přestože platil po dobu pěti let vysoké sociální pojištění. Panu Kyčerkovu nyní netrvá pracovní poměr a nenastoupil na nemocenskou v zákonné 7denní ochranné lhůtě.

Praktický příklad 5)

Starobní důchodce Vaněk pracoval i dva roky po dosažení řádného důchodového věku a pobíral současně důchod a mzdu. Měsíční mzda činila 32 000 Kč. Pan Vaněk onemocní třetí den po skončení pracovního poměru. Pan Vaněk nebude mít nárok na nemocenskou, přestože onemocněl v 7denní ochranné lhůtě. Starobní důchodci mají totiž dle zákona o nemocenském pojištění nárok na nemocenskou pouze za dobu trvání pracovního poměru.

Praktický příklad 6)

Panu Dostálovi plynou během roku vysoké příjmy z prodeje cenných papírů. Pan Dostál příjmy z prodeje cenných papírů, u kterých nejsou splněny podmínky pro daňové osvobození, zdaňuje v souladu se zákonem o dani z příjmu. Z příjmů z prodeje cenných papírů se však nikdy neplatí sociální pojištění ani zdravotní pojištění. V případě pracovní neschopnosti nevzniká tedy panu Dostálovi nárok na nemocenskou.

Zdroj: <http://www.finance.cz/489189-narok-na-nemocenskou/>

Jaké doklady pro důchod jsou potřeba po ukončení pracovního poměru v EU pro českého zaměstnavatele?

Doklady, resp. údaje o pracovní činnosti v cizině není třeba českému zaměstnavateli předkládat. Doby Vaší účasti na pojištění v cizině a případně další skutečnosti související s Vašimi budoucími důchodovými nároky by měly být evidovány příslušným nositelem pojištění a budou využity v okamžiku podání Vaší žádosti o důchod. Přesto doporučujeme uschovat si veškeré dokumenty související s dobou Vašeho pojištění v cizině.

Zdroj: <http://www.cssz.cz/templates/nejcastejsi-dotazy.aspx?>

